

František Schön a synové

stavitelé

Olšanské hřbitovy VI, odd. 6b, hrob 30–0039

Otec a synové Schönovi byli významná rodina průmyslového stavitelství 19. a 20. století u nás.

Franz Schön a jeho synové Hubert a Franz Josef po sobě zanechali velkou řadu staveb. Patřil mezi ně i jeden z nejkrásnějších pražských mostů své doby, *Štefánikův řetězový most* pod Letnou. Pod jménem *Most Franze Josefa I.* byl postaven v letech 1865 až 1868. Jeho železnou část dodala Rustonova strojírna. V letech 1866 až 1868 navrhl architekt Karel Veselý a František Schön lávku, která nesla jméno korunního prince Rudolfa. Tento visutý řetězový most pro pěší byl známý i jako *Železná či řetězová lávka* a byl zprovozněn 28. 11. 1869. Až roku 1914 ho nahradil kamenný most, od roku 1920 známý jako *Mánesův*. Na pražském Klárově pak dodnes v bloku tzv. *Schönových domů* stojí rohový, pozdně klasicistní nájemní dům z let 1871–1872 (č. p. 127/III), který společně navrhli František Schön a Karel rytíř Veselý. Roku 1869 se Franz Schön s Karlem Veselým spojili a založili společnou firmu *Schön & Wessely*, zřejmě při budování tratě mezi Duchcovem a Chomutovem. Firma pak stavěla i části *Buštěhradské železnice* od Kladna přes Chomutov do Vejprtu a další dráhy na českém severozápadě. Později se věnovali také stavbám místních drah i v severních a jižních Čechách a na Moravě. Kromě krátkých lokálek postavila firma Schön & Wessely i náročné tratě *Hranice na Moravě–Vsetín*, *České Budějovice–Želnavá* nebo dráhu z *Hanušovic přes Ramzovské sedlo do Mikulovic*. Kromě asi 300 kilometrů tratí vystavěla také některé veřejné budovy v Praze, *věznici na Borech v Plzni* nebo *synagogu v Karlových Varech*. Společná firma se rozpadla v roce 1890, kdy z ní odešel rada Wessely. Franz Schön začal podnikat se svými syny **Franzem Josefem** (1856–1925) a **Hubertem** (1864–1935). Firma *Schön a synové* se v 90. letech dále věnovala výstavbě železničních tratí, jako například *Rudná u Prahy–Beroun*, úzkorozchodná dráha *Králův Dvůr–Koněprusy* (zprovozněno 9. 5. 1898), *Mimoň–Liberec* (zahájeno 1899), *Řetenice–Lovosice* či *Litoměřice–Křižany s odbočkou do Jablonného v Podještědí*. Po odchodu otce Schöna na odpočinek v roce 1901 se bratři Schönové rychle přeorientovali na vodní stavitelství. Kromě jiného postavili v letech 1906 až 1910 *přehradu Mšeno u Jablonce nad Nisou* (kolaudováno 1911) a prohloubili *přístav v Praze Holešovicích*. 14. 8. 1911 začali v Praze složitou stavbu *soustavy komor a jezů mezi Karlovým a dnešním Jiráskovým mostem*, kterou se však podařilo dokončit až v roce 1922. Tragickou se však pro firmu stalo *protržení přehrady na Bílé Desné* v září 1916, kterou firma stavěla podle projektu W. Plenckera v letech 1912 až 1915. Poté následovaly dlouho se vlekloucí soudní spory. V roce 1925 zemřel starší z bratrů Franz Josef. Mladší Hubert se po jeho smrti dostal při další výstavbě železnic do finančních problémů a firma nakonec zanikla.

Hrobka byla původně umístěna na Malostranském hřbitově, ale musela v minulosti ustoupit rozšíření dnešní Plzeňské ulice na území hřbitova, a tak byla přenesena na Olšanské hřbitovy.

foto hrobu: archiv SPH

volně podle: <http://www.prostor-ad.cz/pruvodce/praha/vuva/schon.htm>,

http://zakladani.cz/casopis/pdf/ZS_02_2011.pdf http://zakladani.cz/casopis/pdf/ZS_03_2011.pdf

http://www.pla.cz/planet/public/vodnidila/prehrada_mseno.pdf

[/liberec-zpravy.aspx?c=A110708_1615323_liberec-zpravy_mav](http://liberec-zpravy.aspx?c=A110708_1615323_liberec-zpravy_mav)

http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDlezni%C4%8Dn%C3%AD_tra%C5%A5_Kr%C3%A1l%C5%AFv_Dv%C5%AFr_%E2%80%93_Kon%C4%9Bprusy